Nagyvárad, 1900. VI. évfolyam 120. szám. Vasárnap, május 27.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre . . 16 kor. — fill.
Negyedévre . . 4 » — »
Helyben házhoz hordva:
Egész évre . . 20 kor. — fill.
Negyedévre . . 5 » — »
Vidékre postán szállitva:
Egész évre . 24 kor. — fill.
Negyedévre . 6 » — »

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfőn és ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Apácza u. 3. sz.
A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
Egyes szám ára 8 fill.

NAGYVARAD, május 26.

Fejérváry visszavonulása.

A M. Esti Lap (B. K.) jegyü bécsi levelezőjétől a következő politikai szenzációs hirt közli:

Budapest, május 26.

(B. K.) »Távozó miniszter, aki nem távozik!« — ez volna közleményem leghelyesebb czime; mert tényleg ugy van, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bejelentette visszavonulási szándékát, sőt utódot is ajánlott, a ma illetékes faktorok ez utód személyében meg is egyeztek és végül megállapitották a miniszter távozásának határnapját és noha mindez áll, mégis nem egyhamar fog Fejérváry báró helyéről távozni.

A miniszter távozásának napja ugyanis a visszavonhatlan megállapodás szerint az ő 70. születésnapja. Hogy miért épen ez a nap, az ki fog sülni a továbbiakból.

Mikor a kormánypárt legutóbb Ugron Gábort kibuktatta a delegációból, csodálatos módon az ellenzék nem annyira haragudott, mint a miniszterelnök, az egységes kormánypárt hivatalos vezére. A miniszterelnök haragja különösen két minisztertársa Lukács és Fejérváry ellen fordult, kik részt vettek a csinyben és haragjának rémnagy óvatossággal kifejezést is adott.

Fejérváry bárónak, ki különben sem nagyon rajong az uj princzipálisért, ez épen elég volt, hogy késznek nyilatkozzék a távozásra. Bécsben ez az elhatározás nagy megdöbbenést keltett és nagyon világosan jelezték, hogy nem szivesen látnák távozni az ő kedvelt táborszernagyjukat, kinek ők annak idején a miniszterelnökséget szánták.

Széll erre megijed és urbi et orbi hirdette, hogy Fejérváry az ő jogos, törvényes és igazságos szavait félreértette; és hogy igy természetesen a világért sem akar megválni Fejérváry Gézától.

Ekkor Fejérváry azzal állott elő, hogy nem is bántja a miniszterelnök magatartása, hanem bántja az öregség és nyugalomra vágyik; majdnem 70 éves ember létére — ugymond — megszolgálta a nyugalmat. Szaván fogták és megmutatták neki a katonai sematizmusban, hogy 70-ik születésnapja még messze van és addig mindenesetre várhat.

Fejérváry végül engedett és kijelentette, hogy 70-ik születésnapját mint végső terminust elfogadja, de nem áll jót, hogy korábban nem távozik; a miért is jó lesz, ha idejekorán utódról gondoskodnak.

Ez a gondoskodás nagyon fontos, mert Bécsben most már azon az elvi állásponton állanak, hogy magyar honvédelmi miniszter többé nem lehet civil, hanem mindig csak közös tábornok. Csakhamar meg is találták az utódot Jekel- és margitfalvi *Jekelfalussy* Lajos altábornagy személyében, aki évek óta osztályfőnök a Reichs-Kriegs miniszteriumban.

Fejérváry tehát megy is marad is. utódja berájtsáftban van és igy odahaza nyugton alhatnak

Az osztrák delegáczió ülése.

Az osztrák delegáczió ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, a melyben a külügyi költségvetés tárgyalását folytatta.

Lovag *Jaworszky* elnökölt.

Megjelentek a közös miniszterek, Goluchovszki, Kállay és Krieghammer, ugyszintén báró Spaun tengerészeti parancsnok. A közös hadügyminiszter ezenkivül még egy csomó diszbeöltözött tábornokot, törzs- és szubalterntisztet vezényelt ki az ülésre ugy, hogy a gyülekezet inkább egy katonai parádéhoz hasonlitott, mint egy parlamenti tanácskozáshoz.

Az első szónok ***Mauthner*** nemzeti szabadelvü volt. Hosszasan beszélt, de oly halkan, hogy alig lehet beszédéből valamit érteni.

A következő szónok dr. *Pacak* volt, a csehek championja. Beszéde elején Mauthnerrel polemizál. Nincs abban logikátlanság, ha itt a delegációban szóba hozzák a belpolitikát és tiltakozik az ellen, hogy a külügyminiszter beavatkozik a belpolitikába. Semmi kifogásuk az ellen, ha a külügyminiszter itt nyilatkozik és képviseli álláspontját. Akkor megküzdünk lvee. De az ellen tiltakozik, hogy Goluchowszky a kulisszák mögül igazgassa Ausztria belügyeit. Az osztrák politikában két kisértet szerepel, egy asszony, Chlumeczky, a ki ott segédkezik az uj miniszterek születésénél és egy fekete asszony: Goluchowszky, a ki eltemeti a miniszteréket. (Zajos derültség). Azt kérdezi Mauthner, hogy mi módon lehetne helyreállitani a békét? A felelet igen egyszerü. Elégitsenek ki bennünket. (Zajos helyeslés). Nem követelünk semmi egyebet, csak egyenjoguságot. Nézzék mit tett Magyarországgal a nemzeti czentralisztikus kormányzat 1867-ig és hogy fejlődik, virágzik Ma-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Elhamarkodott válasz.

Irta: **Hantke Emil.**

Szép társaság gyült összre a Ligethyék ősi kuriájában. A ház asszonya tartotta névünnepét és a közeli, alig egy órányira fekvő városból a jó barátok és ösmerősök egész csapata jelent meg.

A vén kastély minden terme tele vig, jókedvü vendégekkel. Egyik helyen vadász emberek adják elő élményeiket, másutt az asszonyok tereferélnek. Az ebédlőben a fiatalság szórakozik és édesded kaczajuk áthallatszik egy másik kis szobába is.

Itt már csak ketten vannak.

Ligethy Ilona és Thurzó Bandi.

A meg nem szünő szóáradat és a nyomasztó csend fölváltva követik egymást társalgásukban.

— Na igazán örülök, hogy oly jól találják nálunk magukat, töri be a beállott csendet Ilonka.

Thurzó Bandi nem felel rá semmit. Ott áll az ablaknál és szemei révelegen tekintenek ki a messzeségbe. Majd egé z az ablaküveghez hajol és ujjaival az izzadt ablakra oda irja: Thurzó Bandi.

Akkor aztán hirtelen visszafordult. Tekintete a leány mosolygó és biztató tekintetével találkozott.

— Ilonka! Látta mit müveltem most?

— Láttam. Irt valamit az üvegre.

— Igen, egy nevet. El tudta olvasni?

— Persze hogy el. De hát miért kérdi?

. . . Ilonka! . . . Hát feleségül menne-e egy ilyen nevü fiatal emberhez?

Ilonka nagyot nézett. Eperajkai rángatózni kezdtek s mintha nem értette volna meg a kérdést egy másikat tett fel:

— Hát . . . miért éppen ahhoz?

— Kedves Ilonka egész komolyan és a legünnepélyesebben kérdezem: hozzám jönne-e feleségül?

A leány arczán a bosszuság árnyalata a pajzán kötekedés érzetével váltakozott és hosszas tusakodás után szinte megkönnyebbülve és mosolyogva válaszolt:

— Nem én!

Thurzó Bandi nem lepődött meg. Nyugodtan, karjait összefonva hosszasan nézte a már remegni kezdő Ilonát. A lány pedig a szekrényfiókba kezdett keresgélni valamit.

— Erre a válaszra nem voltam elkészülve. És nem is hiszem, hogy nem-e évődésből mondta. A régebbi bánásmód után lehetetlen a választ komolyan venni. Ugy-e Ilonka?

A leány csak nézett rá. Az egész lényén izgatottság látszott, mely a helyzet kellemetlenségét árulta el. Okos szemeiből eleinte a szánakozás érzelme tünt elő, de a mint Thurzó arra akarja kényszeriteni, hogy az előbb mondottat ő maga czáfolja meg, szemei szokatlan tüzben égnek, mint mikor könnybe akarnak lábadni.

— Bandi! Maga mit akart mostan? Miért hozta ezt most elő? Hát . . . hát azt hiszi, hogy én nem tudom mit mondok? De igenis tudom. És tudja meg Thurzó ur, hogy a mit az előbb mondtam, azt mondom most is és fogom ezután is.

És nagy sebbel-lobbal otthagyta Thurzót és elvegyült a társaságba.

A férfi gondolkodva nézett utána. Ajkaira erőltetett mosoly üit ki. Majd megindult ő is, nehogy feltünést keltsen távollétével.

*

A tavasz legszebb pompájában mutatja magát.

A nap sugarai, mint aranyszálak törnek meg a fák, bokrok, virágok levelein és kellemes szinvegyülékbe füzik össze azokat. Egy-egy eltéved a bokrok rejtekébe, hol a kis ibolya illatozik szerényen.

A langy szellő ellopja e szép összhangzásnak egy kis részét és viszi a parknak vége felé.

A hosszu egyenes uton elmerülve gondolataiba setál Ligethy Ilonka. Egy nagy orgonabokorhoz ér. A vén bokor még mindig telve tömött virágokkal. Kezdi már hullatni a szir-

gyarország, a mióta a kormányzat alul felszabadult. Adják meg nekünk a szabadságot és mi hü fiai leszünk a hazának, hü alattvalói a császárnak. (Taps).

Krozlovszky interpellációja után az általános vitát befejezték. Ezután *Sturgh* a belpolitikai zilált viszonyokról, *Popovics* pedig a magyarországi román kérdésről beszélt és azon türelmetlenségről, melylyel szerinte a magyarok a románokat nemzeti jogaiktól meg akarják fosztani. (Hazugság.)

Elnök figyelmezteti a szónokot, hogy a tárgynál maradjon.

Tarrisch a pénzügyi kérdésekről beszélt. A vitát holnap folytatják.

Misztifikáczió a tengerészeti budgettel.

Ugyanaz nap, amikor Spaun báró az osztrák delegáczióban őszintén bevallotta, hogy Magyarország ipara tengerészet-szállításaiban csak 15·6 százalék arányában részesedik, a Magyar Nemzet közzétette a magyar tengerészeti albizottság jelentését, amelyben a következő tétel foglaltatik:

A tengerészeti albizottság a tengerészetnek azon előterjesztésével is foglalkozott, melyet a tengerészeti vezetőség a haditengerészet megrendeléseiben a magyar termelésnek igénybevételéről terjesztett a bizottság elé.

Ezekből meggyőződhetett az országos bizottság arról, hogy a haditengerészet tárgyi szükségleteinek szállításában az arány kielégitő, amennyiben az a kvóta arányát meghaladja.

Most kiderül, hogy ez a jelentés apokrif. Az albizottság igazi jelentése ezeket mondja:

Megállapittatott, hogy a költségvetésileg engedélyeztetett kiadások összegének csupán 15·6 százaléka térül meg Magyarország közgazdaságának, de egyidejüleg konstatáltatott ez irányban némi javulás, amennyiben ezen arány 1897-ben 12·3 százalék, 1898-ban 14·56 százalék volt. Minthogy azonban egyrészt ezen csekély javulás még mindig nem közeliti meg a kitüzött czélt, másrészt kivánatos, hogy ezen, Magyarország közgazdaságára nézve oly fontos ügy folytonosan ellenőriztessék, a tegerészeti albizottság azt javasolja, hogy az utolsó ülésszak alatt hozott határozat megujjittassék:

Utasittatik a haditengerészet vezetője, hogy a haditengerészet számára eszközölt megrendeléseknél és beszerzéseknél a hazai nyers és ipari termelés oly mértékben vétessék figyelembe, hogy ezáltal Magyarország közgazdaságának legalább megközelitőleg megtérüljön azon rész, mely őt a hozzájárulási arány szerint a tengerészeti kiadásokból jogosan megilleti.

A közigazgatás javitása.

Az ország első vármegyéjének, Pestvármegyének főszolgabirói egy terjedelmes memorandumot, határozati javaslatot nyujtottak be Pestmegye törvényhatósági bizottságához »a közigazgatás hibáinak megállapitása és orvoslása érdekében.« A határozati javaslatot ha elfogadja Pestmegye törvényhatósági bizottsága, megküldik a többi törvényhatóságokhoz is, addig pedig a sajtó utján óhajtja a bizottság foglalkoztatni a közvéleményt e kérdéssel. Lapunkat is megkeresték ez ügyben a felvetett eszmék támogatása érdekében.

Mindenkor készségesen foglalkozunk a közügyeket érintő kérdésekkel, most sem térünk ki a felhivás elől, bár véleményünk nem is egyezik mindenben a memorandum álláspontjával.

A közigazgatás bajait mindannyian érezzük, e bajok orvoslását is mindannyian óhajtjuk.

Grünwald Béla, a volt nemzeti pártnak szerencsétlen véget ért egykori oszlopos tagja volt az első, ki a vármegyei közigazgatás korhadt fájára rátette a fejszét. Ismerte jól a vármegyei élet minden baját és nyomoruságát, hisz egyszerü sorsból emelkedett fel Zólyommegye alispáni székébe. Olyan jól ismerte a közigazgatás tengersok baját, hogy apróbb reformoktól semmi sikert sem reménylett s azért kimondotta az államositás szükségességét. Véleményét olyan tekintélylyel szemben is megvédelmezte, aminő Kossuth Lajos volt.

A Tisza-kormány érezte, hogy a közigazgatás tengersok baja éppen az ő hibájából keletkezett és növekedett hihetetlenül nagyra s azért nem is mert hozzáfogni a bajok orvoslásához. Érdekében is állott, hogy ne orvosoltassanak e bajok, mert hatalmát csak a korrupt közigazgatással tarthatta fenn.

Szapáry Gyula gróf merész kézzel hozzá fogott az államositáshoz, de a függetlenségi párt ragaszkodva Kossuth régi felfogásához, hogy a vármegyék a magyar alkotmány bástyái, olyan obstrukcziót inditott a javaslat ellen, hogy Szapáry kénytelen volt megelégedni az államositás elvének törvénybe iktatásával.

Azóta nyolcz esztendő mult el; de az államositás nem haladt semmit, mert az előbbi években az egyházpolitika, az utóbbiakban a kiegyezés kötötte le a törvényhozásnak minden tevékenységét.

A Széll-kormány követi elődjeit az igéretek terén. Ha a kiegyezés végleg nyélbe lesz ütve, — ami persze az osztrák bonyodalmaktól függ — előveszi a közigazgatás rendezését, de amint a miniszterelnök parlamenti felszólalásából kitünik, nem kontemplál teljes államositást.

Ez irányban indult meg ujabban az eszmecsere a sajtóban és a közvéleményben a közigazgatás bajairól s azok orvoslásáról.

A pestmegyei főszolgabirák javaslata alább következik. Ezuttal csak általánosságban szólunk hozzá.

Meglátszik, hogy hivatalnok-emberek készitették. Első gondjuk a fizetés-emelés, napidijak s a Rendeletek tára, — mintha éppen ez lenne legnagyobb baja a közigazgatásnak! Tagadhatatlanul van jó is e javaslatban, névszerint a nehézkes bürokratikus eljárás egyszerüsitése, de szemet huny a közismeretes legfőbb hibák előtt.

Ha a kiküldendő bizottságot is ilyen szempontok fogják vezetni, nem sok jót várhatunk munkálkodásuktól.

Javaslatuk különben a következő:

Tekintetes Törvényhatóság!

Pestvármegye volt az első vármegye az országban, mely tisztviselői és alkalmazottai

---

mokat, de a lefosztott kocsányok közt akad még elég szép virág.

Ilonka bágyadtan ül le a tövében levő kis padra. A rózsaszinü szirmok pedig hullanak, szállingóznak a földre és a mig leérnek, addigra beboritnak mindent, még Ilonkára is telepszik egy pár.

És valami különös, szokatlan, de azért kellemes érzés kezdte idegeit zsibbasztani. . . .

— Te is csak ámitottál vén orgonafa — gondolta magában Ilonka. Ámitottál, mert te adtad a reményt, a bizalmat, hogy ugy szeressek, a mint szivemnek jól esik. De mégse . . . te nem ámitottál! Én voltam elbizakodott, én voltam kegyetlen. Te jó öreg orgona közbenjáró voltál, hogy megtaláljuk . . . és szeressük egymást örökre. És én esztelen, önön magam tettem boldogtalanná mindkettőnket . . . Hisz szerettem Bandit . . . és Bandi is szeret engem, máskép nem mondta volna, hogy legyek a felesége. Most már ? ! Vége mindennek! Önérzete és férfiui büszkesége nem engedi, hogy ujból megkisérelje. . . . De hát miért nem ? Ha igazán szeret ? . . . Ez az ember kész türni és szenvedni, de megmutatja, hogy érzelmeiből nem lehet játékot üzni. Oh Istenkém, Hogy is tehettem olyat ? . . .

A kis rózsaszinü szirmok pedig csak szállingóznak és beboritanak mindent, még az Ilonka hajára és szempillájára is esik egy-egy. . . .

Egyszerre derengő fény támad körülötte. Felragyog fiatal szivének meleg napja, zöldel a lomb, nyilik a virág mindenütt. Egy derült édes tájékon képzeli magát, amelybe önként futott bele, hogy megtisztitsa érzelmeit és nemesitse gondolatait. És a mint tündöklik a fényben, üdeségben minden, egy alak támad fel a virágos uton.

A megelégedett környezetből egészen kiválik ez a szomoru ember. Elmerülve gondolataiba közeledik mind jobban és jobban feléje. Arczvonásai különös egykedvüséget, szemei rideg kétkedést árulnak el.

Végre odaér a vén orgonabokorhoz.

Tekintete a leány tekintetével találkozik. És az olyan volt, mint egyszer egy szép téli időben, mosolygó és biztató.

— Ni . . . hát maga Bandi mért olyan lehangolt.

— Na csakhogy megmondhatom. De legyen erős, mert én már rég várok erre, hogy elmondjam azokat, amiket mondani fogok. És előre is kérem elnézését, mert a nemes érzések egész megfásultak bennem.

Azt hiszem tudja, hogy régtől fogva szeretek egy leányt. A féltékeny ember pedig nem tud gondolkodni, csak képzelni, sokszor többet, mint a való. És csodálatos! Én féltékeny voltam . . . mégis gondolkodtam.

Világosodni kezdett előttem a láthatár. Annak a leánynak szépséges körvonalait sivár köd burkolta be, melynek közelléte is fagyasztó.

Akkor kezdtem megváltozni. Eltünt szivemből a szerelem és a féltékenység. Szerelmem eltünt annak a leánynak az eszményitésével, féltékenységemet elnyomta okoskodásom: Az a leány modern és okos. Először józan s csak azután szerelmes.

— Ha lesz szives megengedni, leülök egy kicsit.

. . . Igaz, mondhatják azt is, hogy ez csak kijózanodás egy szép, édesen fájó szerelmi mámorból, melyből még néhány reminiszczenczia megmaradt. De ez mind az eszményhez füződik! Az eszmény pedig eltünt előlem egy leány által, a ki szép . . . de léleknélküli.

— Ne komolyodjon el Ilonka! Csak mosolyogjon, hisz mesém nem ért még a végére.

Tehát az én eszményem eltünt. Elrepült angyali szárnyakon.

Hogy hová? Talán föl a magas égbe. Az én eszményem immár nem földi lény.

Ha talán tulkeserü hurokat pengettem, bocsásson meg. Távozom ugyis, de remélem, hogy ha más nem, a jó emlékezet meg fog még maradni . . .

. . . Ilonka! . . . Látja, ezt mind magának tulajdonithatja. Megfoghatatlan okból eldob magától egy hüen szerető szivet, hogy pillanatnyi szeszélyének eleget tehessen. De hát ez már elmult . . . A visszatérés pedig ki van zárva. Nem vagyok játékbáb, hogy érzelmeimmel csak ugy könnyedén játszanak.

fizetésének felemelésére pótadót szavazott meg és ezzel tisztviselőinek és alkalmazottainak anyagi helyzetét mérvadóan javitotta.

A nemes példát azóta több vármegye követi.

Pestvármegye ezen — megyei életünkben korszakot alkotó — elhatározásával ismételten bebizonyitotta, hogy méltó ma is »Az ország vezérvármegyéje« kitüntető jelzőre.

Most, a mikor a közigazgatás javitásának kérdése foglalkoztatja a kormányt, — a sajtót és az egész ország értelmiségét a mikor a miniszterelnök kijelentette, hogy a közigazgatás javitásának munkájába bele akarja vonni az egész országot: Pestvármegye sem maradhat el azon tényezők sorából, akik hivatva lesznek rámutatni a közigazgatás orvoslandó hibáira és gyakorlati utmutatásaikkal hozzájárulni a közigazgatás javitásának nagy, — korszakot alkotó — munkájához.

Mink Pestvármegye alulirott főszolgabirái, az előadottakra való tekintettel, magunk részéről elfogadván Ivánka Sándor főszolgabiró társunk által előterjesztett gyakorlati tanácsokat a közigazgatás javitása érdekében, azt azon kéréssel és javaslattal terjesztjük a tekintetes törvényhatósági közgyülés elé, hogy:

1. Mondja ki a közgyülés, miszerint a megye főszolgabirái által előterjesztett javaslatot — a közigazgatás javitása érdekében részletes tárgyalás alapjául elfogadja.

2. Hivja fel a törvényhatóság a megye alispánját, a polgármestereket valamint a megyei községi- és körjegyzőket, hogy *előbbi a megyei központi közigazgatás*, utóbbiak a *községi-*, illetve *városi közigazgatás javitására vonatkozólag tegyenek előzetes vizsgálatok* és alapos tanulmányozás után — részletes előterjesztést, még pedig a jegyzők járásonként, — a Pestmegye közigazgatásában fennforgó hibák és bajok megállapitása végett kiküldendő bizottság elé. Szabadságára bizatván mindenkinek ezen bizottság elé a kitüzött kérdésben ugy Pestvármegye, — valamint általánosságban az ország közigazgatásának javitására vonatkozó gyakorlati javaslatot terjeszteni be.

3. Válaszszon a törvényhatósági közgyülés egy 12 tagu bizottságot, még pedig ugy, hogy egyenlően képviselve legyen a megye bizottsága, a központi és járási tisztikar és a községi jegyzők, — azon czélból, hogy ezen bizottság tegye alapos tanulmány és megvitatás tárgyává a benyujtandó javaslatokat és azokra vonatkozó véleményüket lehetőleg a legközelebbi közgyülés alkalmával terjessze elő.

4. Hatalmazza föl a törvényhatóság a megye alispánját és főszolgabiráit, hogy a bizottságba beválasztandó tisztviselők illetve községi jegyzőnek ezen fontos közügyben való elfoglaltságuk alkalmára — ha az szükségnek mutatkozik — a közigazgatás akadálytalan menetéről — az illető közpénztárnak igénybevétele mellett — gondoskodhassanak; — ezenkivül az alispánt még arra, hogy a bizottság azon tagjainak, akik arra igényt tartanak, ezen ügyben Budapesten eltölött napok alkalmával felmerült szabályszerü illetményeiket a megye házipénztárából az illető rovat terhére kiutalványozhassa.

Addig is, mig a kiküldendő bizottság részletes javaslatát előterjeszti:

5. Utasitsa és kérje fel a közgyülés mindazon megyei felsőbb hatóságokat, akik alattas hatóságaiknak és közegeiknek rendeleteket adnak ki, hogy állapitsák meg a rendelet végrehajtásához szükséges összes mintákat, nehogy azokat az alattas hatóságok magok legyenek kénytelenek megszerkeszteni és sokszorositani, mert ez feleslegez idő és szellemi erő pazarlás és a dolgok elintézésének késleltetését okozza.

6. Utasitsa a közgyülés a megye alispánját, hogy alkosson, illetve alkottasson részletes járási és községi *ügykezelési szabályzatokat*; (még pedig ha lehet jutalom kitüzése mellett pályázat utján, vagy a mennyiben alap hiányában ez nem volna lehetséges) a járási ügykezelési szabályzatot az illető tisztviselők meghallgatásával és közremüködésével.

7. Utasitsa a közgyülés az alispánt, hogy a már egy izben tárgyalás alá vett megyei közigazgatási *telefonhálózat kérdését* ujra vegye tárgyalás alá és az érdekelt főszolgabirák közremüködésével — ha másképen nem lehet — fokozatosan igyekezzék a telefonhálózatot kiépiteni. Egyben kérje a közgyülés a nagyméltóságu kereskedelmi minisztertől a megadható legnagyobb kedvezmények megadását.

8. Határozza el a közgyülés, hogy a járási főszolgabirák hivatalaikban hiányzó *Rendeletek Tárát* — ugy, miként eddig a törvények gyüjteményét a megye pénztára terhére, megküldi, illetve azok beszerzése és megküldése iránt az alispánt felhatalmazza és utasitja.

9. Tekintettel arra, hogy Pestmegye aránylag is kevesebb állami javadalmazást kap, mint a többi vármegyék; az élet a fővárosban és a járások székhelyein tetemesen drágább mint a fővárostól távol levő megyékben: — az ország pénzügyi viszonyaira való tekintettel — egyelőre legalább a dijnokok fizetésének-, valamint a főszolgabirói irodaátalányoknak javitására és a központi dologi kiadásokra kérjen a közgyülés megfelelő állami javadalmazás fölemelést.

10. Tekintettel arra, hogy a megye központi hivatalai és levéltára már alig fér el a megyeháza helyiségeiben, ugy annyira, hogy a járási régi iratokat, melyek eddig (a 10 évnél régebbiek) a megyeházán voltak elhelyezve, vissza kellett adni a főszolgabirákhoz, a hol azok bizony a 200 korona irodaátalány mellett nincsennek megfelelő tüzbiztos levéltárban, hanem többnyire a padláson elhelyezve: kérje a közgyülés a nagyméltóságu bel- és igazságügyminisztereket, hogy ezen körülmény megvizsgálására küldjön ki egy vegyes bizottságot és helyezze ki az igazságügyminiszter ur ő nagyméltósága a megye épületéből a Pestvidéki kir. törvényszéket.

11. Mondja ki a közgyülés, hogy a 2—10. alatti határozati javaslat és arra vonatkozó határozatokat a magas kormányhoz küldöttségileg fölterjeszti, kérve a szükséges intézkedések megtételét; a 2—7. alatti határozatokat pedig hasonló intézkedés végett megküldi a hazai társtörvényhatóságoknak.

12. Válaszsza meg a közgyülés a küldöttséget és annak vezetőjét, mely a határozatokat a nagyméltóságu belügyi- kereskedelemügyi- és igazságügyiminiszter urakhoz fölviendi.

Személyváltozások a városi tisztikarban.

A városi tisztikar választott tagjainak választása hat évenként egy idő óta elég csendesen, simán szokott végbe menni. Egy-kettő kivételével a régi tisztviselőket választja meg ujra Nagyvárad város törvényhatósága.

Az általános restaurácziő két év mulva lesz, azonban kilátás van rá, hogy még az általános tisztujitás előtt s talán nagyon is közel-jövőben nagyobb mérvü személyváltozások lesznek a városi tisztikarban.

Pár hónap óta lappang a hir, hogy Nagyvárad város érdemes főjegyzője: *Rácz* Mihály nyugalomba vonul.

Ezzel kapcsolatosan természetesen megindult a különféle kombinácziók egész raja.

Eddig nem akartuk nyilvánosságra hozni ezeket a hireket, annál inkább, mert még ma sem befejezett dolog a *Rácz* Mihály nyugalomba lépése. Mivel azonban már hirlapi uton kiszivárgott a hir, megemlékezünk róla mi is.

Rácz Mihály főjegyző nyugalomba vonulásával megüresedő főjegyzői szék betöltése nem

---

Egyet kérek még, legyen olyan jó és tegye meg.

Ugy gondoljon rám mindég, mint olyan emberre, ki szerelme tárgyához hütelen nem lesz soha!

Az Isten áldja meg!

— Ne . . . Bandi ne hagyjon el! — kiált fel Ilonka felugorva és felzokog, szavai sirásba fulnak és átkulcsolta Thurzó nyakát, keblére rejti bodros szép fejét — hiszen én csak önt . . . örökre önt szeretem!

— Ugyan mire való e játék? Érezzem az ön forró lehelletét, lázas pihegését és kétségbeesését, csupán azért, hogy bebizonyitsa, hogy szeret. Hát azt hitte, megingat elhatározásomban egy pár könycsepp? . . . Sajnos, ön már rég döntött az én sorsom felett

És nyugodt, szilárd léptekkel eltávozott, magára hagyva a megtört leányt . . .

De mi az?!

Az azurszinü égen mintha nyilás támadt volna, melyen felhőgomoly tör elő. Cherubok éneke hallik, a boldogság derüje fénylik . . . az égi kar üdvözli a visszatérő eszményt.

A vén orgonabokor rózsaszin szirmai pedig hullanak, szállingóznak a földre és mig leérnek, beboritanak vele mindent, a mi utjokba esik . . .

— — — — — — — — — — — — — —

Egy cseléd leány költötte fel Ilonkát álmából.

— Drága kisasszony! Hát hogy tudott igy elszundikálni, még meg talál hülni. Pedig odafenn egy kedves vendég van.

— Ugyan kicsoda?

— A Thurzó tekintetes ur!

*

— Na hát öcsémuram, anyámasszony katonája maga is. Egy leány miatt kész itt hagyni a jó barátait, az egész vidéket, hogy elmenjen messzire . . . feledni.

— Igen, mert nem tudja Lajos bátyám elképzelni azt az állapotot, mikor tudjuk azt, hogy viszontszerettetünk az által a leány által és az mégis, mikor komolyan megkérem a kezét, azt mondja, hogy nem.

— Biztosan ingerkedett az ördöngős fajzat!

— Nem tudom! De én komolyan kérdeztem, ő meg komolyan felelt!

— Na hát öcsém, nem akarom szemébe dicsérni, de a kinek ilyen legényben is van kifogásolni valója, nem érdemli meg, hogy férjhez menjen.

A beszélgetést Ilonka belépése szakitotta félbe.

— Hallod csak Ilonka! Thurzó öcsém bucsuzni jött, el akar menni, hogy soha vissza ne jöjjön. Aztán hallottál ilyent? Egy leány miatt!

— Igen? Ejnye akkor kiveszem én belőle a szót.

— Hát próbáld meg, én addig kinézek egy cseppet. De azt hiszem nehéz munka lesz

Együtt maradtak.

— Maga még mindig durczáskodik? — kérdé Ilonka rövid hallgatás után.

— Én? Dehogy? Csak bucsuzni jöttem!

— Igen?! Kedvem volna azt mondani: Isten áldja! Aztán miért? Mert nincs ugy minden, a hogy maga akarja! Illik az, mondja csak, két hónapig feléje se jönni az embernek?

— De kérem egy érthető és világos válaszból . . .

— Jaj megérdemelné, hogy ne szóljak többet magához. Hát ha egy befagyott, nedves ablakra irnak kérdést, akkor a válasznak is hidegnek kell lenni. Hisz maga mindig szerette az eredetiséget, ez pedig az volt.

— Még pedig tulságosan!

— Na? . . Ejnye már a beszéd is befagyott a szájába. Még nem is kérdi, hogy mit csinálok? hogy vagyok?

— Hát mit csinál Ilonka nagysám?

— Sok mindent Thurzó ur. Duzzogok különösen.

— Persze, hogy én rám.

— Na már maga sokat tudna be az őszinteség rovására. . . . Aztán mért éppen magára?

— Azért mert . . . Ilonka?! ugy-e nem mondta komolyan, a mit multkor mondott?

— Miféle multkor? Hisz már két hónapja, hogy nem beszéltem magával.

— Nahát akkor? Ugy-e nem komolyan mondta?

— Nem hát, hanem mérgesen!

fog olyan könnyen menni, mint hirlelik. A hiresztelések szerint ifj. *Rimler* Károly főkapitányt választanák meg főjegyzővé, s *Komlóssy* József gazdasági tanácsost pedig főkapitánynyá nevezi ki a főispán.

Elképzelhető-e az, hogy *Komlóssy* József gazdasági tanácsos, jelenleg is tiszteletbeli főjegyző, ne pályázzon a főjegyzői állásra. Végre is azért, mert valaki fáradhatatlan tisztviselő, azt nem kivánhatja tőle senki, hogy magasabb állásra és nagyobb fizetésre ne törekedjék.

És itt felmerül még az a dolog is, hogy a törvényhatóság tagjai a legjobb kezekben látják most a város gazdasági ügyeinek vezetését s nem szivesen vennék, ha *Komlóssy* József megválna jelenlegi állásától.

A másik nehéz kérdés volna a főkapitányi állás betöltése. Olyan nagy felelősséggel, tapintattal kell a főkapitányi állást betölteni, hogy ugyan ember legyen, a ki teljesen megfeleljen ez állással járó nagy feladatoknak.

A kombinációk szerint, ha sikerülne is a főjegyzői széknek *Rimler* Károlylyal és a főkapitányi állásnak *Komlóssy* Józseffel való betöltése, a gazdasági tanácsos *Ragány* János főszámvevő lenne. És itt ismét ellőállana az a fontos kérdés, hogy a város főszámvevői hivatalának vezetését kire bizná a törvényhatóság. A városi tisztikarban aligha találnának *Ragány* Jánosnak méltó utódjára. A legközelebbi idők megmutatták, hogy milyen szakértelmet és gondosságot kiván meg a város a főszámvevőtől milyen körültekintéssel kell ügyelni, hogy a város a vagyoni károsodástól megóvassék. — Elég egyszer átlapozni Nagyvárad város zárszámadását, vagy költségelőirányzatát, hogy fogalmat alkossanak arról a nehéz munkáról, a mely a főszámvevő vállaira nehezedik.

Szóval a személyváltozásoknál sok gond fog a törvényhatóság tagjaira nehezedni s a választásoknál a legéberebb figyelemre lesz szükség, ha nem akarják kitenni a várost a könnyen károsodással járható kisérletezéseknek.

TAJÉKOZTATO.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauch-park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3—5-ig 20 fillérért. Kedden és csütörtökön d. u. 3—5-ig 40 fillérért. Más időben 1 korona.

— Aztán elmult már a mérge? Hátha megpróbálnám megint?

— Oda az ablakra firkálni?

— Nem; hanem egész komolyan mégegyszer megkérdezni: akarja-e nekem adni a kezét?

— Az a tatától függ.

— Hát a feleségem szeretne-e lenni?

— . . . Na nem mondom rá, hogy nem!

— Édes Ilonkám! hisz maga az angyalok.

— Na-na-na! Aztán mikor jön vissza?

— Honnan édes?

— Az utazásból!

— Hisz el se megyek!

— A manót! kiált fel kellemesen az ajtón belépő Ligethy. Hát összeforrt már a mécses?

— Össze Lajos bátyám. És ha Ligethy ur nem talál rajtam semmi kifogást, van szerencsém ünnepélyesen megkérni, kedves leányának Ilonkának a kezét, a magam számára.

— Mi a kökény! De hamar vigasztalódik! Az előbb még világgá akar menni, most meg . . . De hisz öcsém maga nagyon csapodár . . .

— Nem a, édes apám!

— Tudod is te? Mit értesz te ahoz?

— Éppen ért, mert ő volt az a lány, a ki egyszer kosarat adott nekem.

— Na nézd, még ő is tud valamit . . . Megérdemelné, hogy . . . De szólok már az anyjuknak, mert ugy illik, hogy az ilyen dolgokba ő avatkozzék bele.

———

Május 27. Permetező kiállitás a városi szőlőtelepen.
Május 28. Esküdtszéki tárgyalás.
Május 31. A gymnaziták majálisa.
Jun. 6. A biharmegyei tanitótestület ülése.

UJDONSAGOK.

* **A király Rákoson.** A király ma reggel 6 órakor Paar főhadsegéde kiséretében kihajtatott Rákosra, a hol 6 gyaloghadosztály tartott gyakorlatot. A király lóra ült s figyelmesen nézte végig a szakasz-, század- és ezredgyakorlatokat. A királyt herczeg Lobkovitz hadtest parancsnok és a vezérkar fogadta a gyakorló-téren. Kilencz óra volt már, a mikor a legfőbb hadur elhagyta a gyakorló-teret s felhajtott a budai várkastélyba. Délután 4 órakor a budai vigadót tekinté meg, mely alkalommal a miniszterek is jelen voltak s este külön vonaton utazott Gödöllőre, a honnan csak hétfőn reggel jön ismét Budapestre.

* **Iskola látogatás.** *Dencs* János tb. kanonok, esperes-plebános tegnap meglátogatta az irg. nővérek vezetése alatt álló várad-velenczei 6 osztályu leányiskolát és a v.-velenczei róm. kath. 4 osztályu fiuiskolát. — A növendékek mindkét iskolában ügyesen és szabatosan feleltek. A tapasztalt rend és az elért szép eredménynyel a kanonok ur teljesen meg volt elégedve s meggyőződéséből kifolyólag a tanitónővérek és tanitók önfeláldozó szorgalma és szakképzettsége felett kifejezte örömét és elismerését.

* **Kormánybiztos a reáliskolában.** A nagyváradi állami főreáliskola érettségi vizsgálatainak a vezetésével a vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Nagy* Ernő nagyváradi kir. kath. jogakadémiai tanárt bizta meg, a ki a vizsgálatok idejét junius 11 és 12-ére tüzte ki.

* **Vizsgálatok a jokakadémián.** A nagyváradi jogakadémián az előadások május végével befejeztetnek. A vizsgálatokat julius 7—23-ig bezárólag tartják meg s 24-én a premontrei templomban tartandó hálaadó Istentisztelettel a tanév véget ér.

* **A megyei telefon-hálózat.** Biharvármegye törvényhatósága tudvalevőleg még a mult évben tartott közgyülésén elhatározta, hogy a megyében telefonhálózatot létesit. A telefon-hálózat létesitésének egyéb módozatai már közölve voltak lapunkban. Most arról értesülünk, hogy a hálózat létesitése már igen előrehaladott stádiumban van, az előfizetőgyüjtések folynak a vidéken és eddig igen szép eredménynyel. A terv szerint minden járási központot össze fognak kapcsolni és mindazon községet, a hol legalább két előfizető és egy kedvezményes előfizető jelentkezik. A vállalkozók a hálózat épitéséhez szükséges anyagokat már kiszállitották a helyszinére és az épitkezéshez junius havában már hozzáfognak. A biharmegyei hálózat abban fog különbözni az országban már létesült telefon-hálózatoktól, hogy *a biharmegyei telefon-hálózat be lesz kapcsolva az interurbán telefon-hálózatba* és igy bármely járási székhelyről fog lehetni beszélni ugy a fővárossal, mint az ország bármely helyével, a hol az interurbán-telefon már létesitve van. Békésvármegye is ezt kérelmezte egy időben kereskedelmi minisztertől, azonban erre azt a választ nyerte, hogy az a megyei telefonhálózat nem oly rendszerü, hogy interurbán beszélgetésekre is használni lehessen. Biharvármegye intéző körei azonban ugy rendelkeztek, hogy ha már nagy költséggel létesül a megyében a telefonhálózat, az használható legyen interurbán beszélgetésre is. Az uj megyei telefonhálózat *központja* nem mint eddig hitték a vármegye székházán, hanem a *postapolotában* lesz s a vármegye is egyik előfizetője lesz a megyei telefon-hálózatnak.

* **A becsületes tolvaj.** A nagyváradi rendőrség egy kisebb fajta lopásból kifolyólag érdekes nagy multu egyéniséget keritett kézre. Nyugodtan megállott *Gerő* rendőrkapitány asztala előtt, mint a ki már eléggé otthon érzi magát és mindjárt az első kérdésre, hogy hogyan hivják, ledarálja:

— *Czink* János ér-selindi születésü gör. kel. vallásu, 44 éves, büntetve volt lopásért négyszer. És nagyobb kuriózum okáért hozzáteszi, hogy a különféle lopásokért *összesen 14 évet ült már.*

A rendőrség törzskönyvében kiakarják keresni a nevét, mire szakértőleg közbeszól:

— Ne tessék könyörgöm keresni, mert Gyulafehérvártt, meg egyebütt Erdélyben követtem el lopásokat.

Czink János azután kedélyesen részletekkel szolgál az egyes lopásokat illetőleg, több társakkal együtt követte el egynémelyiket, a mint ki lehet venni szavaiból, ugy látszik rablást.

— Hát azután jók ezek az adatok? kérdi tőle *Gerő* kapitány.

— Kérem, jótállok értük. János *becsületes tolvaj*, János bevallja a mit elkövet és nem szokott hazudni.

— Hát a tettestársai hol vannak?

— Hm, ki tudná már azt, hiszen olyan régen volt.

Jánossal, a becsületes tolvajjal most legujabban az történt, hogy a *Hajó korcsmában* ruhát cserélt egy nálánál sokkal jobban ruházkodó élesdi mesteremberrel. Neki csak rongyos czipője volt, tehát fölhuzta a csizmát, a kabátja könyökén lukas, hátán szétrepedt volt, a nadrágja is sok tavaszt látott már és ő fölhuzta a jó nadrágot, fölvette a vadonatuj kabátot és ott hagyta cserébe a maga kiérdemült ringy-rongyait. Az ezüst óráért nem hagyhatott semmit cserébe, de azért azt is elszállitotta. A mikor igy a körülményekhez képest jól kiruházkodott, már más kaland után nézett és tegnap délelőtt a törvényszéki palota előtt egy parasztszekérről elcsente a bundát. Ezt azonban ügyetlenül csinálta, a rendőr fülön fogta s a jól öltözött urat bekisérte.

— Hát most már megint be lesz csukva János! — szólt hozzá a kapitány.

— Hiszen tudom én azt kérem, hogy János a börtön fenekén fog elpusztulni, — felelt mélabusan a betyár.

A jegyzőkönyvet megirták és *Czink* János minden figyelmeztetés nélkül elővett egy pennát, megpróbálta a körmén és alákaparitotta a nevét a jegyzőkönyvnek.

— Igy ni! — szólt elégedetten.

* **Nagyközségből kisközség.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy *Hegyköz-Száldobágy* és *Hegyköz-Pályi* nagyközségek kisközségekké alakittassanak át.

* **A Püspök-fürdő ujabb dicsérete.** A m. kir. államvasutak igazgatósága a rendelkezése alatt álló beteg tisztviselőket és alkalmazottakat Pöstyén-fürdőben gyógykezeltette. Mivel azonban különösen a rheumatikus betegeknek a közeli Szent László- (Püspök)-fürdő vize sokkal gyógyhatásosabb, mint a többi gyógyfürdők, elrendelték, hogy a vasuti alkalmazottak jövőben a Püspök-fürdőben gyógykezeltessenek. Erre nézve Czeglédy Sándor bérlővel egyezségre is léptek. Ezen fürdő vizének gyógyhatását különben legjobban igazolja a meggyógyult betegek ezreinek hálás elismerése s az a sok mankó, a melyet a

meggyógyult betegek a fürdőben visszahagytak! — Junius hó 1-től az egyik aradi első rendü zenekar adja az állandó fürdő zenét. A kitünő czigány banda holnap, május 28-án és junius 1-ig minden este a Zöldfa vendéglőben fog hangversenyezni.

* **Az istenkáromló bünhődése.** Neveötlenfaluban, a görög katholikusok Nagypéntekjén Fancziky Sándor református vallásu, körülbelül 35 éves ember ebéd ideje alkalmával azt parancsolta feleségének, hogy délután a kertben ásson, mert ő megy a borjukkal a mezőre. Az asszony görög katholikus vallásu lévén, kérte férjét, hagyjon békét neki, hogy délután odahaza imádkozhassék, mert a templomba nem mehet a gyerektől; ő neki is van Istene. Amig e beszéd folyt, azalatt az utczán a kutyák kegyetlenül ugattak és összemarakodtak; ekkor a férfi kimutat az ablakon és igy szól: »Ott ugat az Isten az utczán!« Többet nem mondhatott, mert abban a pillanatban hanyatt esett és a száját sem volt képes felnyitni. Rögtön orvoshoz vitték, de mit sem tudtak rajta segiteni. Most is fekszik, mint egy fadarab az ágyon — se nem beszél, se nem néz, csak lélegzik; arról lehet tudni, hogy még él.

* **Agyonverte a vetélytársát.** A bosszuállásnak lett áldozata Molnár Gábor zentai legény, akit tegnap viradóra szétroncsolt koponyával holtan találtak meg a tornyosi pusztán. Tegnapelőtt bált rendeztek a tornyosi pusztán. Ott mulatott Molnár Gábor is, aki nagyon sokat tánczolt egy szállási leánynyal. Gubik Antal, a leány régi udvarlója nem jó szemmel nézte, hogy Molnár a leánynyal tánczol s egy izben el is akarta kérni Molnártól a tánczosnőjét, de Molnár nem adta, mert ehez a leányuak sem volt kedve. Hajnal felé Molnár együtt távozott el a leánynyal a csárdából. Ez a körülmény Gubikot végkép kihozta a sodrából. Nehány legénytársát magához véve, utánna ment Molnárnak, ki gyanutlanul haladt a leánynyal az országuton. Gubik az ut szélén kitört egy fiatal ákáczfát s azzal hátulról megtámadta Molnárt s a védtelen legény fejére oly erős csapásokat mért, hogy annak következtében Molnár holtan terült el az uton. Ezalatt a leány elfutott. Gubik, amint Molnárral végzett, a leány után futott, hogy azt is agyonveri, ebben azonban a többi legénytársai megakadályozták. A véres eset után Gubik a többi legényekkel elfutott. A csendőrséget nyomban értesitették az esetről, mely a gyilkost és legénytársait még aznap elfogta és átadta a bíróságnak.

* A **felbőszült bika áldozatai.** Borzasztó szerencsétlenség történt Szt.-András községben, hol egy megvadult bika három gyermeket agyontaposott. Mint tudósitók irja: tegnap délután a község szélén gondatlanul játszott egy csapat gyermek. Estefelé a tehéncsordát hajtották haza felé. A csorda és a pásztorok még messze voltak a falutól, a mikor a község felbőszült bikája kivált a csordából és őrült futásban vágtatott a falu felé. A falu szélén játszó gyermekek nem vették észre a veszedelmet. A bika hirtelen köztük termett, s az utjában levő gyermekeket szarvával kapva dobta fel a levegőbe, azután pedig végig taposott rajtuk. A nagy sikoltozásra az utczáról néhány ember előrohant, s dorongokkal nagy nehezen sikerült a megvadult bikát el terelni. Nyolcz gyermek szenvedett sérülést, ezenkivül pedig Vankó Imre 9 éves, Hantos Lajos 8 éves és Pártos János 8 éves gyermekek a sulyos sérülés következtében rövid kinlódás után meghaltak. A község lakosai a pásztort okolják a szerencsétlenségért, mint a ki a bikát még a mezőn föl ingerelte, s az ő gondatlansága folytán szabadult el a csordából.

* **Rablótámadás fényes nappal.** Vakmerő rablás történt tegnapelőt délután Hódmező-Vásárhelyen. A város egyik legnépesebb utczájában, a Kutasi-utczában. Két notorius betörő, Szabó Sándor és Varga Pál vásárhelyi lakosok bementek Hajdu Ferenczné füszeresboltjába. Szabó Sándor szivart kért. Hajduné a szivarosdoboz elővétele végett kijött a pult mögül s a mikor a két rablónak háttal fordult, Varga Pál egy zsebkendőt nyomott a szájára és lerántotta a földre. Ezalatt Szabó Sándor a pénztárfiókot kirántotta és annak tartalmát, 14 koronát magához vette. A letepert Hajduné és támadója között iszonyu küzdelem fejlődött ki. Az erős asszony már majdnem felülkerekedett a mikor Varga a czukor vágó kést lekaptá a pultról és azzal egy csapást mért az asszony fejére. Ebben a pillanatban lépett be a boltba az ottani földmives iskola egyik tanára, a kit mikor a rablók megpillantottak, elakartak menekülni, de Vargát, a ki Hajdunét leszoritva tartotta, a belépő tanár torkon ragadta s mindaddig erősen tartotta mig a lármára az utczáról többen befutottak és a vakmerő rablót megkötözve bevitték a városházához. Az elmenekült Szabó Sándort még aznap este elfogta a rendőrség. Mindkettőt bekisérik Szegedre a törvényszékhez Hajduné állapota sulyos, de nem életveszélyes.

x **Katona-zene a Bazár-kertben.** A Bazár-vendéglő ujonnan berendezett diszes kerthelyiségében, rosz idő esetén pedig az étteremben, ma este a 37. gyalogezred zenekara válogatott müsorral hangversenyt rendez. Izletes ételekről és jó italokról *Harsányi* József vendéglős gondoskodik.

Felébredt halott.

A ki visszajött a másvilágról.

Nagyvárad, május 26.

Verebi Sándor katonavárosi öreg, kiérdemült asztalos mesterrel az a különös eset történt meg, hogy visszajött a másvilágról. *Tetszhalott volt* és csak különös véletlennek tulajdonitható, hogy el nem temették élve, — hogy nem a koporsóban ébredt már föl, hanem még a ravatalon, közvetlen a temetés előtt.

A borzalmas eset részletei a következők:

A mult hónap elején történt még, hogy *Verebi* Sándor öreg asztalosmester sulyos betegségbe esett. A 75 éves nehéz munkával megtört embert az aggsági gyengeség mellett az influenza lepte meg.

Az öreg betegembert, könnyebb gyógykezelés czéljából családja beszállitatta a *Bihar-megyei kórkórházba.*

Naponként összejött a beteg ágya mellett a nagyszámu rokonság vigasztalni a beteget, az öreg asztalosmestert azonban nem hagyta el a betegség. Már több hete nyomta a kórágyat és állapota napról-napra rosszabb lett. Az öreg beteg embert csak a csudálatos lelki ruganyossága nem hagyta el s ha láz-álmaiból föl-rettenve észrevette maga körül a csöndesen sirdogáló családot, szinte derült mosolylyal ajkain mondogatta.

— Majd csak a koporsómnál sirjatok, most még ne.

Az öreg asztalosmester aligha gondolta azt, hogy ez az állapot kétszer fog rajta bekövetkezni s egyszer mindenesetre előbb, mintsem bekövetkezik valóban a halál. Egyszer azután a betegség annyira sulyosbodott, hogy csakugyan hitték, hogy az öreg ember nem fogja megérni a reggelt. A beteg is olyasfélét érzett, mintha most már csakugyan végét érezné s azért egy kórházi szolgával haza üzentetett a szintén Katonaváros lakó asztalos testvéréhez:

— Vigyetek haza, mert nem akarok a kórházban meghalni!

A család elkészitett otthon mindent s üzent a kórház igazgatóságnak, hogyha lehetségesnek tartja, akkor szállittassa valamiképen haza a beteget. Az orvosok ugyan nem igen engedték volna, hogy a nehéz beteget ugyszólván az agónia előtti állapotban hazaszállitsák, mert azt hitték, hogy a kocsirázás és mindenféle mozgása nehéz betegnek egyenesen halálát okozná, de a beteg mindenáron haza akarta magát vitetni s igy akarva nem akarva bele kellett nyugodniok az elszállitásba. Üveges zárt kocsi állott a kórház előtt és a beteget két ápoló apácza vezette figyelmesen, csendesen a lépcsőn lefelé, hogy belehelyezzék a kocsiba A mint az emeleti lépcsőkön lefelé vezették, a beteg egyszerre hörögni kezdett, szeme fennakadt és eszméletlen állapotba esett. Azonnal bevitték a legközelebbi szobába, a hol ágyra fektették ujra, de eszméletlen állapotából többé nem tért magához, — meghalt.

Levitték a holttestet a hullaházba, ráhelyezték a ravatalra s azután üzentek az elhunyt rokonaihoz, hogy most már ne várják az elhunytnak rokonai haza, mert meghalt. A rokonság, amikor kisirta magát az elhunyt felett, a temetéshez szükségeltető dolgok után nézett. Egy egyszerü temetést akart az öreg asztalosmesternek rendeztetni s megvették a koporsót, a szemfödelet, keresztet, fekete fátyolt s az egészet a kórházba küldték előre s ők maguk is odasiettek később. Ott azt a felvilágositást nyerték, hogy az elhunyt tényleg már néhány órája kiszenvedett s a halottas kamrában nyugszik.

Felnyitották a halottas ház ajtaját s mindnyájan rémülten sikoltoztak föl. Az öreg asztalosmester feltápászkodot lassan az ajtózörrenésre s üveges szemekkel bámult a jövevényekre. A családtagok csak lassan jöttek magukhoz és ismerték meg a helyzetet, hogy az öreg asztalosmestert nem a halál, hanem csak egy hosszakb ájulás környékezte.

Most azután tényleg hazavitték a beteget, a temetési előkészületek pedig abban maradtak, mert amint értesülünk, a beteg nemcsak jobban van, hanem alapos reményt is táplálnak *teljes felgyógyulásához.*

EGYESÜLETEK.

Orvosok szakülése. A »biharmegyei orvos-gyógyszerészi- és természettudományi-egylet« folyó évi junius hó 1-én délután 5 órakor (Uri-utcza, Akadémia) szakülést tart, melyre a t. egyleti tagokat ezennel meghivom. Kelt Nagyváradon, 1900. május hó 27-én. Dr. *Edelmann* Menyhért, egyleti-titkár.

IRODALOM.

A királyné könyve. Érdekes hirt közlenek velünk Budapestről, ami minden olvasónk érdeklődésére számithat. Az a gyönyörü könyv, mely annak a megboldogult Erzsébet királyasszony emlékének van szentelve, már teljesen elfogyott és most második és ragyogóbb köntösbe lép a közönség elé. Azt hisszük, hogy mindnyájan emlékezünk azokra a megható sorokra, amelyeket a király Ő Felsége, az album szerkesztőjéhez *Lengyel* Gizellához juttatott. Ő Felsége igaz elismerését és köszönetét fejezte ki e kiváló urnőnek, aki pénzt és fáradságott nem kimélve maga járta be az országot, hogy emléksorokat gyüjtsön a magyar uriasszonyoktól. Az album gyönyörü volt és immár a Burg levéltárában pihen, miután a magyar nők érdeklődése, amelylyel e páratlan diszmü iránt viseltettek, határtalan volt, az albumról készült másodlatok rövid időn belül elfogytak. A kiadók tehát elhatározták, hogy másodszor is kiadják az albumot, még pedig diszesebb, gazdagabb kiadásban. Lehető tökélets emlékmüvet óhajtanak készitení a tragikus nagy királynőről. A pazar fénynyel kiállitott emlékmüben pompás képekben lesznek megörökitve azok a helyek, hol szegény királynőnk megfordult. A gyászpompa leirása és a magyar nők emléksorai gazdagitják e gyönyörü könyvet, amelyik egyebekben tökéletes

másodlata annak az ezüstboritéku példánynak, amelyet Ő Felségének, a királynak nyujottak át. A felséges királyi herczegnők és a mágnás asszonyok érdeklődése mellett az album *május végén* jelenik meg és előfizetési ára 6 korona, ami *Budapestre* (VII., István-ut 40.) az »Elő-kelő Világ« szerkesztőségébe küldendő.

Igazságszolgáltatás.

—

Felebbviteli tárgyalás a kir. törvényszéken. Az uj bünvádi perrendtartás értelmében a járásbiróságok előtt megfelebbezett bünvádi ügyeket a kir. törvényszék felebbviteli tanácsa nyilvános szóbeli tárgyaláson veszi ujból tárgyalás alá. A nagyváradi kir. törvényszéken tegnap volt az első nyilvános szóbeli felebbviteli tárgyalás. A tanács elnöke volt dr. *Nagy* Ferencz kir. törvényszéki elnök, szavazó birák délelőtt *Pallay* Jenő és *Móré* Pál, délután pedig dr. *Simay* Gyula és *Fassie* Tódor, mig a közvádat dr. *Nagy* Géza kir. ügyész képviselte.

—

Toma György fölmentése.

A nagyváradi esküdtbiróság ma ismét szenzációs itéletet hozott a *Toma* György a Csikorta bünügyében. A vádlottra ugyanis felmentő itéletet hozott, minek alapján a kir. törvényszék a vádlottat *rögtön szabadlábra helyezte*.

Ma d. e. 9 órakor nyitotta meg *Millye* Gyula kir. táblabiró elnök az esküdtszék tegnap fölfüggesztett ülését, mire kezdetét vette a resimé és az esküdtszék alapos kioktatása az összesen mintegy 8 kérdőpontra nézve. Az esküdtszék itéletét hosszu ideig tartó tanácskozás után az esküdtszék főnöke *Kiss* Elek ügyvéd hirdette ki. A verdikt nem találta a vádlottat bünösnek sem az erős felindulásban elkövetett szándékos emberölésben, sem kisérletében, a kisegitő kérdésekre pedig nem válaszolt.

A törvényszék ezután a verdikt alapján fölmentette Toma György a Csikortát a vád alól s a bünjelek visszaadása mellett elrendelte szabadlábra helyezését. *Gáthy* Bálint kir. ügyész anyagi okokból semmiségi panaszt jelentett be.

A mikor *Ardeleán* Jusztin román tolmács megértette a vádlottal, hogy föl van mentve, *Toma* György a Csikorta bámuló szemeket merestett s azután sirva fakadt, zokogott örömében és hányta magára a keresztet. Az esküdt urak pedig nyugodtan távozhattak azzal a gondolattal, hogy ezek az öröm-könyek és istenes magábaszállás jobban megjavitják Toma György a Csikortát, mintha ráhuzzák a paragrafust és 4—5 évig fegyházban ül hasonló szerencsétlenek közt.

A Toma György háta megett álló börtönőr pedig, mikor megkapta a fölmentő itéletet, puskája végéről lecsatolta a bajnettet és ugy kisérte vissza a fogházba egy pár órára Toma György a csikortát, kinek könyei egyre hullottak sápadt arczára.

Főtárgyalás a kir. itélőtáblán. A budapesti kir. itélőtábla I. büntető tanácsában ma délelőtt főtárgyalás volt *Sárkány* József itélőtáblai alelnök vezetése mellett.

A közvádat *Székely* Ferencz budapesti kir. főügyész képviselte.

Az *első* ügyben *Friedbauer* Zsigmond, egy rovott előéletü ügynök volt a vádlott, aki a váczi vásáron nagyon furfangos módon lopta meg *Tóth* Pál hatvani parasztgazdát 235 forintjától, amit a szegény ember az ökreiért kapott. Ugy történt az eset, hogy Tóth Pál a vasuti állomás felé tartott, amikor Friedbauer keresztbe átfutott az utczán és ravaszul elejtett egy nagy bőrpénztárczát.

— Hé! — kiáltotta az öreg Tóth Pál, — álljon meg, elvesztette a pénztárczáját.

Friedbauer oda se hallgatott, csak sietett tovább. De alig telt bele néhány percz, Friedbauer visszajött s rátámadt Tóth Pálra:

— Itt vesztettem el a tárczámat, ötszáz forint volt benne. Nálad van, vén gazember!

S ezzel hirtelen belemarkolt az öreg zsebébe s kirántotta annak pénzes zacskóját. Aztán futásnak eredt. Csakhogy a fellármázott csendőrök lefülelték a püspöki lak udvarán, a hova bemenekült.

A pestvidéki törvényszék Friedbauert *négy évi fegyházra* itélte. A kir. itélőtábla *Burg* Lajos biró előadása mellett, Székely Ferencz dr. kir. főügyész és *Lengyel* Soma dr. közvédő meghallgatása után Friedbauer büntetését negyedfélévi fegyházra szállitotta le.

Egy albiró fegyelmi ügye. *Simon* János karczagi járásbiró tavaly feljelentést tett a szolnoki törvényszék elnökénél *Adorján* Imre aljárásbiró ellen, hogy ez hivatalos teendőit elhanyagolja, a bünvizsgálatokat felületesen vezeti és sohasem tartja be a hivatalos órákat. Az ügyészség inditványára a törvényszék megindította a vizsgálatot. A kir. itélőtábla, mint elsőfoku fegyelmi tanács, azonban nem talált elegendő okot a fegyelmi vétség megállapitására és Adorjánt a vád és következményei alól felmentette. Igy itélt ma a kir. kuria kisebb fegyelmi tanácsa is, melyen *Czorda* Bódog elnökölt és az ügyet *Asztalos* Aba biró ismertette.

Okirathamisitás. Faczéran, pénz nélkül kóborolt a fővárosban Morgenthaler József kéménykotrólegény. Hogy valami kis pénzre tegyen szert, más és más kéményseprő-mester nevével ellátott hamis számlával állitott be három háztulajdonoshoz. Vállalkozása sikerült, mert az illetők fizettek s ez uton 26 forintot inkasszált. Egy negyedik helyen rajtaérték Morgenthalert a turpisságon. A törvényszék, dr, Agorasztó biró elnöklésével ma okirathamisitás czimén ült törvényt ebben az ügyben. Morgenthaler ellen, a ki azóta vizsgálati fogságban ült, a károsok visszavonták a panaszt, de azért a királyi ügyész ragaszkodott a megbüntetéséhez. Dr. Mózes László védő ezzel szemben felmentést kért, ugy okoskodván, hogy a vádlott csupán csalást követett el, ezért pedig csakis a sértettek panasza alapján lehet elitélni. Szerinte ugyanis nem állapitható meg az okirathamisitás, mert Morgenthaler nem »utánozta« a kéményseprő mesterek aláirását, hanem azokat csak ugy vaktában irta rá a számlára. A biróság ugy találta, hogy nem feltétlenül szükséges az aláirás utánzása és Morgenthalert okirathamisitás czimén három havi fogházra itélte. Ezt a büntetést azonban kitöltöttnek vették s tüstént szabadlábra helyezték.

Pör a madarakért. Furcsa háboru ütött ki Temesvárott *Schmidt* Fridolin madárkereskedő és a rendőrkapitány között. A kapitányt, a mint ellenfele panaszolja, hivatalos hatalommal való visszaélésre vitte volna — a madárszeretete. Nemrég ugyanis házkutatást tartott Schmidt üzletében és összefogta ott az éneklő madarakat: Kendeliczéket, fülemülét és pacsirtákat, valamennyit elvitte magával. A fogoly madarak csakhamar szabaddá lettek, mert a kapitány valamennyit világgá bocsátotta. A mint a marak vidám csicsergés közt kirepültek a hivatalszobájának ablakán, az épületben levő többi rabok felsóhajtottak:

— Bárcsak és is madár lennék!

Százával nyerték igy vissza szabadságukat a madarak Temesvárott, mert az elkobozás többször ismétlődött, a madárkereskedő pedig Budapestre jött, hogy megvédje üzlete érdekeit. Ő ugyanis tudta, hogy ellene nem lehet alkalmazni a mezőrendőri törvény, a mely tiltja a hasznos éneklő madarak elfogását, mivel ő a sok fülemilét és pacsirtát Romániából hozatta, A nevében dr. *Török* Sándor fővárosi ügyvéd egyszerre *Hegedüs* és *Darányi* miniszterekhez fordultak, a kik sürgősen intézkedtek a bajba jutott madárkereskedő javára. De Schmidt azért tovább is keresi az igazát kriminális uton, mert sok kára volt a dologból.

—

A nagyváradi kir. tábla elintézett ügyei.

Előadó: *Dr. Marienescu Athanás.*

851 Benkő Róza — Tóth János — helybenhagyva.

852 Lestyán Ilona — Plavecz János — helybenhagyva.

863 Virág Mária — Tokai István — helybenhagyva.

904 Gyarmati Péter — Dajka Erzsébet — helybenhagyva.

905 Márton Lajos — Szendrei Zsófia — helybenhagyva.

916 Bogdanovits György — Stein Róza — feloldva.

917 Szendrei Mihály — Barts Teréz — helybenhagyva.

961 B. Szabó József — Dobra Erzsébet — helybenhagyva.

963 Dénes János — Csik Mária — rendelet.

Előadó: *Dobosfy Alajos.*

825 Aszael Jakab — Fischer Sámuel — részben megváltoztatva.

837 Varga Mihály — Pongrácz István és társa — megváltoztatva.

896 Rob Tógyer és társa — Argyelán Tógyer és társa — részben megváltoztatva.

805 Harsányi Eszter — Varga Márton — helybenhagyva.

1354 Muntyán György — Parabontia Zsófia és társa — megváltoztatva.

1444 Komlós Ármin — gr. Zsélinszky Róbert — helybenhagyva.

1482 Koneczky Jánosné — Stark Farkas és társa — helybenhagyva.

1489 Diamand Jakab és társa — Rothmann Jakab — rendelet.

Előadó: *Harmathy Károly.*

622 Hochmann Mór — vallás elleni kihágás és testi sértés — részben megváltoztatva.

635 Csermiák Déla — gondtl. ok. emberölés — helybenhagyva.

655 Váradi Mohácsi György — lopás — helybenhagyva.

660 Dancsházi Imre — testi sértés — helybenhagyva.

661 Veres Demeter — becsületsértés — helybenhagyva.

680 Szilágyi Ferencz — becsületsértés — visszautasitva.

681 Karácsony Sándor — becsületsértés — visszautasitva.

695 Boldis László — becsületsértés — visszautasitva.

702 Radócz András — hatóság elleni erőszak — részben megváltoztatva.

1797 Vásári Ágnes lopás — határidő.

836 Jegner Antal sulyos testi sértés, rágalmazás, stb. — rendelet.

Előadó: *Urbán Adolf.*

491 Kutasi Dániel vétkes bukás — részben megváltoztatva.

1358 Pasku Anti testi sértés — helybenhagyva.

1654 Zigre Tógyer sulyos testi sértés, lopás — határidő.

1786 Csuka Zsuzsánna lopás — határidő.

384 Telegdi Elek — sulyos testi sértés, lopás, orgazdaság — részben megsemmisitve, részben helybenhagyva.

388 Szime Péter sulyos testi sértés, lopás, orgazdaság — helybenhagyva.

504 Kiss István lopás — helybenhagyva.

505 Dudás Pál s neje lopás — helybenhagyva.

548 Dernyanszki Sándor sulyos testi sértés, lopás — helybenhagyva.

563 Burra György sulyos testi sértés, lopás — helybenhagyva.

———

SPORT.

—

Élet a Sport-téren. Városunk egyik legszebb árnyas helyének, a Rhédey-kertnek nyugalmas csendjében ütött tanyát a szép fejlődésuek induló sport élet. Esténként benépesül az egész környék és mig a sétálók a friss, egészséges levegőt szivhatják magukka, addig a sport barátai gyakorolják magukat a tetstedzés különböző nemeiben. A főhelyen, a nagy köröndön bycziklinek és lawn-tennyst játszanak, a hétköznapon mindig csendes lövölde helyiségébe pedig a tornakör tette át nyári tartózkodási helyét a tüzoltó laktanyából. Valóban épületes látványt nyujtanak a különböző csoportok. Itt vivnak, ott ugranak, sulyt dobnak, sulyt emelnek és mindezt a test fejlesztésébe vetett nemes ambiczióval. Eletrevalóbh inditványt nem is tudunk elképzelni, mint a *Kunz* Gusztávét, mikor a kisebb sport egyleteket, az anyatestbevaló bekebelezés által egy hatalmas életrevaló egyletté szervezi. Örömmel jelenthetjük, hogy ez már a megvalósulás küszöbén áll. Es akkor . . . na akkor, ez a hatalmas egylet meg fogja mutatni, hogy az unalmasnak igérkező nyári szezont, egy pár ünnepség rendezésével kellemessé fogja tenni.

REGÈNY-CSARNOK.

Egy festő karierje.

Irta: **Dr. Vucskics Györgyné Szilárdfy Elvira.**

6.

Csakugyan pompás egy kép volt. A sötét erdő képezi a hátteret, elől egy fatörzsön bájos szőke nő ül, egy csomó vadvirággal ölében. Kell-e ennél poetikusabb kép!

Mikor Victor kész lett, felkelt s meg nézte a nagyjából megrajzolt vázlatot, a szőke asszony felállt, megnézte és elkezdett nevetni, hogy az erdő hangzott bele, azután megszólalt kissé gunyosos hangon.

— Igazan festő uram, maga egy kicsit merész! Azt sem tudja ki vagyok s minden előleges bevezetés nélkül, felszólit, hogy üljek modellt. Tanulmányuton van?

Victor hirtelenében nem is válaszolt, csak nézte a kaczéran szép nőt! Csak kis vártatva mondta.

— Itt a közellevő kastélyban arczképeket festek.

— Ah! Haha! Nagyszerü! Talán a Puikelreich familia őseinek arczképét festi?

Victor sértődve emelte fel a fejét s kezdett haragudni erre a kaczér gunyos asszonyra, ki váratlan megjelenésével megzavarja az ő békés munkálkodásában.

A nő észrevette ezt és sietett helyre hozni a dolgot.

— Nem a müvészetét akarom ezáltal kisebbiteni, hogy a Puikelreich családnál fest! Pas de tout! Sőt kérem látogasson el hozzám. Én magam is festek, legalább átnézi festményeimet és utasitásokat ád! Nemde megigéri!

— Ha időm engedi asszonyom!

— Mindig szakithat magának egy-két órát. Aurora őnagysága csak nem olyan zsarnok, hogy teljesen lefoglalja önt?!

— Semmi esetre sem! Nem vagyok iskolás gyerek, kinek parancsolhatnak!

— Most Isten önnel! Igen ha eszébe jut az ön eredeti modellje s elakar jönni, az Inczédy kastélyba jöjjön — ott lakom!

— Nem tudom mere van!

— Eh dehogyisnem! Nézzen a napernyőm irányában . . . látja a fák közt azt a sok apró tornyocskát? Nos az az! Anrevois!

Könnyedén bólintott szőke fejével, kissé felfogta szoknyáját s apró formás lábacskáival ügyelve lépkedett. Nyomában, lomhán kullogott a dogg . . .

Victor nézte egy darabig, mig el nem tüntek az erdő kanyarulatnál. Szedte-vedte sátorfáját s indult a Puikelreich kastélyba. Utközben eltünődött. Vajjon ki lehet? Társalkodó nő vagy mi? Dehiszen az nem invitálhat meg egy festőt. Hátha a ház asszonya: Az sem! Tovább szőtte volna gondolatait, de valahonnan elő rontott Zoltánka, e rettentő sivalkodás közt követelte Victortól, hogy pofozza fel azt a parasztot, ki az »ő« kutyáját megdobálta.

— De Zoltánka, hiszen hallottam, maga uszitotta a »paraszt« ellen a kutyát!

— Nem csak üsse, verje meg!

— Azt nem tesszük Zoltán, maga a bünös.

Victor mögött megszólalt egy kesernyés vontatott hang.

— Csodálom Kenéz ur, hogy ön, ki nálunk fest — értsd a mi kenyerünket eszed — másnak fogja pártját, holott fiacskámnak igaza van. Az a fiu, a ki a kutyát kővel megdobálta, a kertészünk fia, kinek nézetem szerint, nincs jogában, kenyér adójának, illetve uraságának kutyáját megdobálni.

A hang tulajdonossa a Frau Mám. mint ahogy Puikelreichnét nevezte, már ott állt mellette.

— Igen a mint mondtam Kenéz ur! Mondhatom, nagyon kellemetlenül érintett. Hol a nevelője Zoltánka? Menjen hozzá! Kérem, nyujtsa a karját és vezessen az üvegházba!

Victor szó nélkül nyujtotta a karját, s nem nagy örömmel érezte, mint nehezedik rá 95 kiló. Nem valami édes teher!

Madame Puikelreich Aurora aristocraticus orrhangon, gyöngén racscsolva, össze hordott egy csomó sületlenséget, a müvészetekről, a politikáról, a sportról, melyből azonban kiérzett a hajdani szegény asszony alázatos hanglejtése . . .

Másnap alig várta Victor, hogy kimehessen az erdőszélre. Hátha ott lesz az a szőke, gunyos hangu boszorkány! Kisétált. De biz' ott egy lélek sem volt. Bosszusan szedte elő ecsetjét stb. és festeni kezdett. A tekintete mindig oda tévedt arra az üres fatörzsre.

Valahonan oda cseppent egy paraszt fiu, ki nyitott szájjal bámult hol a képre, hol a festőre.

— Mit nézel te gyerek?

— Azt a képet a'!

— No gyere közelebb!

— No néé! Ez a kutya ép olyan.

— Milyen te?

— Mint azé az uri asszonyé a kit láttam.

— Hol, mikor láttad, ki volt?

(Folyt. köv.)

Közönség köre.

—

A »stólátszedő anyakönyvvezető« válasza.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Hogy az egyházpolitikai törvények áldásai az idők folyamán el ne kallódjanak — a liberalizmus nagy búbánatára — azért adunk hirt a következő esetről:

Teljes tisztelettel idézem szavait a f. év május 18-iki számban megjelent »stólátszedő anyakönyvvezető« czikk bevezető sorainak, hogy az igazság érdekében és a védelem nevében engemet is meghallgathasson tisztelt lapjának közönsége s magamévá tegyem e szavakat, nem gunyból, hanem — igaz hazafiságból.

Védelmem röviden a következő:

Az egyházpolitikai törvények életbe lépte alkalmából a közönség az anyakönyvvezetővel szemben is alkalmazásba vette azon szokását, hogy az esketö lelkésznek emlékkendőt s a lakadalmi ünnepségben való részesitése jeléül 2—3 deczi bort és egy kis kalácsot adott.

Engem, mint uj anyakönyvvezetőt meglepett ezen nem várt megtiszteltetés s azon következtetést vontam belőle, hogy a közönség nem idegenkedik az uj intézménytől, erre mutat az emlékjel s ezt bizonyitja a lakadalmi ünnepségben való jelképi részesités.

S ne bujtogatóktól, közvetlen maguktól az érdekelt felektől méltóztassék megkérdezni, követeltem-e az emléket csak egytől is s kivántam-e a lakadalmi ünnepségben való jelképi részesitést csak egytől is?

Azt meg én kérdem, van-e lehetőség arra, hogy ilyen követelést végre lehessen hajtani?

A miért meg aztán én éreztem magamat lekötelezettnek a felekkel szemben s visz-emlékül családkönyvet igértem nekik családjuk személy állapotának nyilvántartására.

Egyszersmind jelzem, hogy ez leend magva a kőrösszegi csonkatoronyban létesitendő néprajzi kiállitásnak.

Az 50 kros esketési stóla szedést pedig egyszerü mesének nyilvánitom.

Tehát legyen béke.

Kelt Krőösszeg-Apáti, 1900. május 26.

Tokay Elek,
m. kir. anyakönyvvezető.

KÖZGAZDASAG.

—

Permetező kiállitás.

A szőlősgazdákat a filloxera pusztitása után ujabb csapás érte a peronospora terjedésével. Az óriási költséggel rekonstruált szőlők védelme sok költségbe és fáradtságba kerül a gazdáknak, hogy a folyton felmerülő bajoktól megvédjék szőlejüket. Ez a sok baj ösztönzi a szőlősgazdákat, hogy tömörülve, szervezkedve lépjenek fel a közös veszély elháritására.

A peronospora elleni védekezésnél is kutatják a legjobb módokat és eszközöket, a melylyel legjobban czélt érnének.

Ez az eszme vezette a biharmegyei gazdasági egyesületet és a nagyváradi szőlőtelepkezelő bizottságot, hogy a peronospora elleni védekezéshez használt permetezőkből kiállitást rendezzenek.

A kiállitás a nagyváradi szőlőtelepen igen sikerült.

Ma délelőtt 9 órakor nyitja meg *Beöthy* László főispán.

Tegnap ejtette meg a jury a birálatot. A kiállitás igen gazdag. Mintegy 30—35-féle különböző permetező van kiállitva. Ez a kyllekczió felöleli az összes bel- és külföldi találmányokat.

A birálatnál bemutatták az egyes permetező-gépek müködését. Kár, hogy a szőlő-ültetvények levele igen kicsiny s nem lehetett a szőlő-ültetvényeken közvetlenül jól látni a gépek müködésének eredményét.

Egyik különlegessége a kiállitásnak a bemutatott legujabb találmányu viharágyu.

A kiállitás ma, vasárnap reggel 9 órától az olaszi-i nagytemető mellett levő szőlőtelepen bárki által megtekinthető.

*

A kiállitott különféle permetezők között van a Mayfarth-féle önmüködő »Syphonia« szőlőpermetező is, a mely a legjobbnak bizonyult. Tapasztalt szőlősgazdák kisérleteik után állapitották meg ennek a kiválóságát. A jó permetezőnek három kellék szükséges: könnyen kezelhető szerkezet, minden komplikáczió nélkül — tartósság, hogy ne legyen kitéve a gyors és gyakori romlásnak és végül, hogy minél eredményesebb legyen a müködése. És a Mayfarth-féle »Syphonia« permetező teljesen megfelel ezen követelmények. Kezelése nem fárasztó, mert önmüködéssel dolgozik. A gépezet anyaga olyan, hogy évekig teljesen ellentáll minden sav támadásának. Ezeket a permetezőket *Kugler* Albert vaskereskedő állitotta ki s az ő kereskedésében kapható.

—

A vetések állása.

A vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotról a földmüvelésügyi miniszter a gazda-

sági tudósitóktól beérkezett jelentések alapján a következő jelentést adja ki:

Május hónap második harmadában többnyire hüvös, szeles és esős időjárás uralkodott. Közben voltak ugyan — főleg a déli vidékeken — meleg napok sőt zivatarral járó jégesőzések is, mindazonáltal a lefolyt időszak jellege inkább hüvösnek, mint melegnek volt mondható. A jégeső néhol különösen a *szőlőket* kárositotta meg; mig a május hónap 21-iki dér leginkább a *kerti veteményekben* répa, burgonya, virágzó rozs és kiültetett palántákban okozott kárt. A május hónap 12. és 13-iki dér és fagy, melyről már a mult jelentésben emlités tétetett, a hegyi szőlőket jelentékenyen megkárositotta, de a kukoricza, répa, burgonya, hüvelyesek és palánták is sokat szenvedtek, sőt több vidéken sok utánvetést, illetve utánültetést is szükségessé tettek. A bő csapadék és hideg időjárás miatt elmaradt vetések sárgulása fokozódott és néhol már a rozsda terjedelméről is merültek fel panaszok. Gaz és acat sok van, bár a gazdák, ahol el nem késtek az acatolással, folytatták és néhol teljes jó eredménynyel be is fejezték azt; férgek pusztitásáról szórványosan szintén hallani még panaszokat. Egyedül a rozs és repcze esnek kivétel alá, mert ezek a növények a gyakori hideg eső és fagyoktól sokat szenvedtek és ennek folytán mindkét veteményből a terméskilátások ismét csökkentek is.

A korai őszi buzák, bár ezek között is van egyenlőtlen vetés, néhol oly buják, hogy már megdőltek; ahol idejében sarlóztak, ott kifogástalanul szárba jutottak. Az Alföldön a korai buzavetések, melyekre kevés panaszt lehet hallani, nagyobbára szárban vannak, ellenben a későbbiek inkább gyengék, ritkák és aprók és szárba is csak most mennek. Ezek között több a sárga és rozsdalepte vetés is mint általában a koraiak között.

Országos átlagban a buzavetések ez idő szerint kielégitő termésre nyujtanak kilátást.

A rozs vetések, már azért is, mert kevesebb maradt meg belőlük, mint más években, de a tavaszi fagyok is sok kárt okoztak bennük, általában csak gyenge, közepes termést igérnek. A vetések csekély kivételektől eltekintve többnyire ritkák és apró kalászokat hajtottak; néhol a kalászok igen szépek.

A kukoriczában is kárt okozott a hideg időjárás; néhol ujból vetették. Többnyire apro és sárga.

A gyümölcsfélék hasonlólag a szőlőhöz, erősen károsodtak a kedvezőtlen tavaszi hideg időtől; korai gyümölcs nagyobbára elfagyott. Alma, körte és szilva nagy átlagban még kielégitő termést igérnek,

TAVIRATOK.

József főherczeg Székelyudvarhelytt.

Budapest, május 26. (Saj. tud. táv.) *József* főherczeg jun. 9-én *Székelyudvarhelyre* megy csapatszemlére, a hol évtizedek óta nem volt. Nagy is az öröm e miatt a székely atyafiak között s diszes fogadtatásban fogják részesiteni a népszerü magyar főherczeget.

Mangra Vazul fegyelmije.

Budapest, május 26. (Saját tud. táv.) A *Pol. Ért.* jelentése szerint a *Mangra* Vazul ellen beadott felebbezést nem fogják visszavonni a felebbezők s valószinüleg október végén tárgyalás alá veszik az ügyet. *Mangra* Vazul, mig a felebbezés ügye el nem dől, nem szándékozik elfogadni a nagyváradi püspöki helynökséget.

A perzsa sah.

Pétervár, május 26. A perzsa sah ma este Erivanba érkezett.

Koerber Budapesten.

Budapest, május 26. (Saj. tud. táv.) Hir szerint *Koerber* osztrák miniszterelnök f. ügyek elintézése végett Budapestre jön.

Vilmos császár beszéde.

Berlin, május 26. A Militärwochenblatt jelenti: Vilmos császár a trónörököshöz nagykorusitása napján a következő szavakat intézte:

Fontos lépést teszel ma az életben. A trónörökös rangját boldogult nagyatyád, a ki életének leghosszabb és legfontosabb korszakában töltötte be ezt az állást, oly magasra emelte, hogy egy egész élet munkájára és egész férfierődre lesz szükséged, hogy ezt az állást ugy tartsd fönn, a mint nagyatyád óta a német nemzet és a hadsereg szivében él. Eleinte mint Poroszország trónörököse, azután, mikor a német birodalom 1870. és 1871-ben egybeforrasztatott, mint a német birodalom trónörököse magaslik ki ez a kiváló alak, a mely annyit szenvedett, a történelemben és par excellence trónörökösként él a nép szivében. Az a tekintély, a melyet nagyatyád a német trónörökös állásában a világ és népe előtt szerzett, örökséged, a melyet csorbitatlanul kell megtartanod és gyarapitanod. Tisztában kell lenned vele, hogy egész férfierődre van szükséged, hogy ennek a magasztos és nehéz föladatnak megfelelhess. Ez a gondolat tölt el engem, a midőn ma személyes érintkezésbe hozlak a trónörökös-ezreddel.

Az orvostanhallgatók sztrájkja.

Würzburg, május 26. Az orvostanhallgatók ma tömegesen otthagyták az előadási termeket, mert *Schönborn* tanár többeket megsértett és megfogadták, hogy addig sztrájkolni fognak, mig a sértegető tanártól elégtételt nem nyernek.

Egyetem Konstantinápolyban

Konstantinápoly, május 26. A török tanügyi körök egyetem fölállitását tervezik Konstantinápolyban, melyhez a szultán igen nagy pénzbeli segitséget igért.

Transzvál.

London, május 26. A Daily Telegraphnak jelentik Veredefortból 24-iki kelettel: Az angol előőrsök Eerstegeluk mellett, a Vál folyótól 26 mértföldnyire állanak. Roberts lord szombaton vagy vasárnap bizonyosan átkel a Vál folyón.

Pretória, május 26. (Reuter.) Hivatalosan jelentik, hogy az angolok megszállták Vredefortott és előnyomulnak Schönmanncdrift felé. De Vett Keresztély jelenti Frankfortból, hogy a búrok ismét megszállták Heilbront.

London, május 26. *Reuter*-ügynökség jelenti, hogy a búrok Mafekingtől mintegy 10 mértföldnyire nagy előkészületeket tesznek, hogy az angol csapatokat az előrehaladásban föltartóztassák.

Az angol királyné és a szultán.

Konstantinápoly, május 24. Viktória királynő táviratilag köszönte meg a szultánnak 81-ik születésnapja alkalmával küldött gratulációját. Az angol nagykövet, a ki kihalgatáson volt a szultánnál, szintén köszönetet mondott neki.

Letartóztatott porosz tiszt.

Nizza, május 26. *Wessel* porosz tisztet Németország követelésére letartóztatták. Állitólag fontos hadi titkokat árult el.

Az angol hadseregről.

London, május 26. Az alsóház ülésén a kormány javasolta katonai intézkedések tárgyalása során a hadügyminiszter kijelentette, hogy az 1900-ban megállapitott 12 uj gyalogzászlóalj alakitása nagyot haladt. A folyó év első négy hónapjában 22,000 ujonczot kapott a kormány. A kormány reméli, hogy jól megfontolt intézkedésekkel nagyban hozzájárulhat a hadsereg népszerüvé tételéhez.

Franczia ellenes tüntetések.

London, május 26. Az esti lapok jelentése szerint Jersey szigeten, mint nemrégiben, megint francziaellenes zavargások voltak. A tüntetők beverték néhány franczia kereskedő kirakatait. A zavargókat végre a katonaság verte szét szuronyszegezve. Harmincz embert letartóztattak.

Beszakadt bánya.

Bécs, május 26. (Saj. tud. táv.) *Osztrauban* a kőszénbánya koszoruja beszakadt és 3 bányász sulyosan megsebesült.

FÜRDŐI MENETREND.

Érvényes 1900. május 1-től.

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.
(Magyar államvasutak.)

		6708. Sz. v.	6702. Sz. v.	6704. Sz. v.	6706. Sz. v.
Nagyvárad . .	ind.	7 30	9 50	4 35	8 58
V.-Velencze . .	»	7 40	10 00	4 45	9 15
Rontó † . . .	»	7 54	10 14	4 59	9 29
Püspök-fürdő .	»	8 05	10 25	5 09	9 39
Rontó † . . .	»	8 10	10 30	5 14	9 44
Félix-fürdő . .	érk.	8 17	10 37	5 21	9 51

Félix-fürdő—Püspök-fürdő—Nagyvárad.
(Magyar államvasutak.)

		6707. Sz. v.	6701. Sz. v.	6703. Sz v.	6705. Sz. v.
Félix-fürdő . .	ind.	8 20	10 42	5 24	9 53
Rontó † . . .	»	8 27	10 49	5 31	10 00
Püspök-fürdő .	»	8 38	11 00	5 41	— —
Rontó † . . .	»	8 42	11 04	5 45	— —
V.-Velencze . .	»	8 55	11 17	5 58	10 13
Nagyvárad . .	érk.	9 05	11 27	6 08	10 23

Nagyvárad—Püspök-fürdő—Félix-fürdő.
(Közúti fürdővonatok.)

		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Vásártér . . .	ind.	5 45	*11 35	2 35	6 38
V.-Velencze . .	»	6 02	11 49	3 01	6 55
Rontó † . . .	»	6 16	12 03	3 14	7 08
Püspök-fürdő .	»	6 23	12 09	3 21	7 16
Rontó . . .	»	6 27	12 13	3 25	7 20
Félix-fürdő . .	érk.	6 35	12 20	3 32	7 27

Félix-fürdő—Püspök-fürdő Nagyvárad.
(Közúti fürdővonatok.)

		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Félix-fürdő . .	ind.	6 37	*12 21	3 35	7 31
Rontó . . .	»	6 42	12 26	3 40	7 36
Püspök-fürdő .	»	— —	12 32	3 47	7 43
Rontó . . .	»	— —	12 36	3 51	7 48
V.-Velencze . .	»	6 56	12 48	4 03	8 00
Vásártér . . .	érk.	7 17	12 04	4 21	8 16

A *-gal jelölt csak vasár- és ünnepnap közlekedik.

Marha ártáblázat 1899. május hó 22-ről. Egy pár első rendü jármas ökör 640—690, egy pár másodrendü jármas ökör 495—600, egy pár harmadrendü jármas ökör 256—480, 1 drb fejős tehén 100—235. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 152—152. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 116—172. 1 drb. veres borju 14—30, 1 drb. fél éves borju 36—46, 1 drb egy éves borju 46—72, két éves borju 68—150. 1 drb hizott sertés 88—144, 1 pár fél éves 28—36, 1 pár egy éves sertés, 36—66, 1 pár két éves sertés 68—130. 1 drb igás ló 140—260, 1 pár ökörbőr 36—44, 1 pár tehénbőr 26—34. 1 pár bojubőr 10—17, 1 pár lóbőr 10—22.

Reich Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A »Tiszántúl« eredeti távirata. —

Értéktőzsde.

Budapest, május 26.

Osztrák hitel	721.60
Magyar hitel	723.—
Államvasut	655.25
Rimamurányi	566.—
Magyar jelzálog	454.—
Salgótarjáni	—.—
Wagon-kölcsön	—.—

Határidők.

Budapest, május 26.

Buza októberre	8.10
Buza áprilisra	8.—
Uj tengeri	5.62
Rozs okt.	7.33
Zab okt.	5.26
Káposzta, repcze, aug.	—.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1900. május 26-án.

Magyar aranyjáradék 4%	95.75
Magyar koronajáradék	91.—
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4½%	101.—
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2½%	99.25
Magyar keletivasuti államkötvény 1876-ból	97.50
Magyar földtehermentesitési kötvény 4%	91.25
Italmérési jog megváltási kötvény	98.25
Horváth-szlavón földtehermentési kötvény	92.50
Magyar nyeremény-sorsjegy-kölcsön	158.—
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek kölcsön	138.25
Osztrák járadék papirban	97.20
Osztrák járadék ezüstben	97.—
Osztrák járadék aranyban	96.—
Osztrák korona járadék	96.—
Osztrák államsorsjegyek	135.—
Osztrák magyar bankrészvény	17.75
Magyar hitelbankrészvény	718.—
Osztrák hitelintézet részvény	718.—
Párisi vista	96.30
20 frankos arany (Napoleond'or)	19.26
Németbirodalmi márka	118.25
London vista	242.40
20 márkás arany	23.66

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsának 5552/1900. számu végzése folytán az alább felsorolt telkeken emelendő öt uj óvoda tervszerinti felépitésére árlejtést hirdetek.

1. a Lakatos-utcza 216 számu Nurizsán-féle telken épitendő óvodára, — előirányzati összeg 20072 korona 15 fillér, bánatpénz 1200 korona;

2. a Széles-utcza 542 szám Pikó-féle telken épitendő óvodára, — előirányzati összeg 18590 korona 51 fillér, bánatpénz 1000 korona;

3. a Kaszárnya-utczai 633 számu Sinka-féle telken épitendő óvodára, — előirányzati összeg 17844 korona 26 fillér, bánatpénz 1000 korona;

4. a Nagy-Magyar-utczai 270 számu Filimon-féle telken épitendő óvodára, előirányzati összeg 10463 korona 99 fillér, bánatpénz 1000 korona;

5. a Külváros és lóvásártér közt fekvő közterületen épitendő óvodára — előirányzati összeg 19192 korona 91 fillér, bánatpénz 1000 korona;

Ajánlatot irásban zárt ajánlat utján, melyhez a bánatpénz is készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandó — % engedmény kifejezésével kell minden óvodára külön-külön megtenni s ebben minden ajánlattevő világosan kitenni köteles, hogy az árlejtési feltételeket s a terveket ösmeri s azokat magára nézve kötelezőknek elfogadja.

Az ajánlatok alulirott kezeihez, — hol a tervek, költségvetések és árlejtési feltételek is a hivatalos órák alatt megtekinthetők, — 1900. évi junius hó 11-ik napjának d. e. 10 óráját nyujthatók be, mikor is a beadott ajánlatok felbontatni s megbiráltatni fognak.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad város közönségét csakis a törvényhatósági bizottságnak az árlejtés eredménye felett hozandó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad, 1900. május hó 25-ik én.

Komlóssy József,
jog, és gazdaságügyi tanácsnok,
mint
árverelési küldöttség elnöke.

Legjobb üditő és gyógyhatásu
a vegytiszta anyagokból előállitott
OXIGENVIZ.
Kapható:
STERNTHAL SÁNDOR gyógyszerész,
Nagyvárad, Nagy-Piacz-tér.
Telefon 335.

Gróf Andrássy és gróf Almássy-féle csemege-vaj.

Főraktárt tartok:

MARTEL COGNACBÓL,

KUGLER (GERBEAUD) udvari czukrász összes gyártmányaiból,

Továbbá:

Borszéki, Bikszádi, Szlatvini

vizekből és a *világhirü Vásártelki Morsóból, mely csuzbántalmak ellen pótolhatatlan gyógghatással bir.*

Tisztelettel:

Kádár János.

Mindenféle ásvány és gyógyvizek.

Szabadalmazott poloskafogó-gép.

Paliszulfin mosópor egyedüli eladása.

Kőszegen

(vasuti állomás)

Dr. Dreiszker József

sanatóriuma

és

vizgyógyintézete

nyitva:

Május hó 1-től Deczember hó 1-ig.

Rendszer: **Priesnitz** és **Kneipp**.

Villanyozás, massage, gyógytornászat, diaetetikai eljárás. Gondos orvosi felügyelet, kitünő ellátás, igen mérsékelt ár. Prospektus ingyen.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál** és **meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányoznia. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget **„Horgony"** védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint **nem valódit** utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT

cs. és kir. udvari szállitók.

Bikszádi

árlappal

és

ismertető könyvecskével

bérmentve szolgál

a

KÚTKEZELŐSÉG

Bikszád

(Szatmármegye.)

A

Bikszádi

ásványos gyógyvizet mely egyedüli a maga neméban, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyógyitó hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitünően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszálag hurut, vérköpés ellen. Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tüdőcsúcs hurutnál és kezdődő gümőkórnál, továbbá kitünő eredményt értek el a ***bikszádi viz*** alkalmazása által emésztetlenség, idült- és heveny gyomorhurut, máj- és epe hólyagbántalomnál, a belek renyhe müködésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specificum vált be.

Bikszádi viz bérlője s a sztojkai viz főelárusitói:

ALMER LAJOS ÉS KÁROLY

nagybányai lakosok.

A

Sztojkai

ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába nevezték el ***magyar karlsbadi viznek,*** mert tényleg annak gyógyhatása a szigoru dieta betartásával: idült gyomorbántalom, májés epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönben ***czukorbetegségnél*** alkalmazva, valóságos csodákat müvel, kitünő hatásu a Sztojkai ásványviz a légzőszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A Sztojkai ásványviz dús szénsavtartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcsszörppel vegyitve, mint kellemes üditő ital párját ritkitja. ***Sztojkai ásványviz*** hosszas használata az ép szervezetben elváltozást nem idéz elő s gy a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszabb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkatrészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren tuli szállitást.

Sztojkai

árlappal

és

ismertető könyvecskével

bérmentve szolgál

a

FORRÁSKEZELŐSÉG

Sztojka,

(Szolnok Doboka m.)

A bikszádi viz kapható Nagyváradon, Janky Antal utóda (Kiss Károly), Kádár János és Wurst József urak füszer üzletében. — Az alant irt legjutányosabb árak mellett, házhoz szállitva: egy üveg 1/2 literes bikszádi viz 14 kr., ha az üveget visszaadjuk 11 kr. Egy üveg 1 literes bikszádi viz 22 kr., ha az üveget visszaadjuk 16 kr. Egy láda 40 1/2 literes üveg bikszádi viz 5 frt 20 kr., a 40 üres üveget ha visszaadjuk 3 frt 70 kr. Egy láda 25 1 literes üveg bikszádi viz 5 frt 20 kr., a 25 üres üveget ha visszaadjuk 3 frt 70 kr.

A Gombkirályhoz.

CZILLÉR IMRE ÁRUHÁZA

Nagyváradon.

A Gombkirályhoz.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Bémer-téri főüzletemet, Főutcza *gr. Bethlen-házba* Orsolya-zárdával szemben, a mai kor igényeinek teljesen berendezve áthelyeztem.

Ez alkalommal bátor vagyok ujdonságaimat a n. é. közönség figyelmébe ajánlani, ugy mint: mindennemü

bel- és külföldi ruhaszövetek

gyönyörü *mosó kelmék, ruha- és disz-selymek,* **függönyök, szőnyegek, paplanok**, továbbá *ingblous, napernyők és nyakkendők,* nemkülönben mindennemü rövidáruk. ***A székes fővárosi állami bőrkeztyü gyár* kizárólagos elárusitása.**

Ma és holnap, azaz hétfőn

Bémer-téri barak-üzletemben egyes visszamaradt árukat

rendkivüli leszállitott árban árusitom el,

mire a n. é. közönség figyelmét van szerencsém felhivni.

A Gombkirályhoz.

A Gombkirályhoz.

Nyomatott a Szent-László-nyomdában Nagyváradon.